

František H e r i t e s /1851 - 1929/:

Snad štěstí lidské všecko spočívá v tom, když upíráme oči k zemi a nedíváme se do oblak ani do dálky ...

Fovídka - Cd rána do náci.

B a r y š n i k o v v New Yorku.

O Američanech je známe, že je tak hned něco pokud jde o umění neuspokojí a tak tedy, když k nim někdo přijde a řekne, že je nejlepší tak tomu tak lehkou neuvěří. Řeknou - dokaž to. No a to byl případ nedávno uběhnuvšího Michaila Baryšnikova, který opustil sovětský balet při návštěvě v Kanadě. A božsádek o asy kritici vyhlásili o něm, že je to jeden z nejlepších tanečníků klasického baletu na světě. A Newyorčané se teď šli na něho podívat. Baletní divadlo mělo na programu dílo romantického stylu "Žizel". Po shlédnutí nadšeně potvrdili názor kritiků. Baryšnikov tancoval s Katalii M a k a r o v o v o u, která také utekla před čtyřmi roky z kirovova baletu. Oba umělci se vyučili svému umění v Sovětském svazu, ale kteří opustili svou otčinu jen aby mohli jít za uměleckou svobodou. Hles Ameriky.

Cabrera I n f a n t e o Kubě.

Ze spisovatelů o kterých jsme do nynějška hovořili se Cabrera Infante nejméně zajímá o politiku a přece jeho konflikt s marxistickým režimem Fidela Castra na Kubě je snad nejdramatičtější. Je to příběh rozčarování a objevu. Rozčarování nad kubánskou revolucí, kterou zprvu podporoval a potom objevu z toho co to vlastně znamená být liberálem. Když se Infante po tříroční nepřítomnosti znovu vrátil na Kubu popsal své rozčarování:

"To už ani není Kuba. Nic není na svém místě. Smrdí tu ruský benzín. Banánovníky rostou tam, kde kdysi rostly růže, kavárničky zmizely a namísto reklam jsou vylepené marxisticko-leninské hesla."

Nejznámější Infantovou prací je román "Tři tygři v pasti". Opisuje v něm život v Havaně za pravicového diktátora Batistty, kterého Fidel Castro svrhl v r. 1959. Kniha se soustřeďuje na spodinu toho tehdy neuvěřitelně skorumpovaného města. I když v knize částečně odsuzuje Infante tento život, nemůže se přimět k tomu, aby ho úplně zatratil. Toto vedlo k tomu, že nový marxistický režim zakázal jeho román, což i když byl Infante v té době horlivým stoupencem revoluce. Ale dokonce i zpočátku Infante jen částečně procítil do nových hodnot Castrové kuby. Johna B a t t a odborníka na kubánskou literaturu na londýnské univerzitě jsme se zepatáli proč:

"Myslím, že Cabrera Infante nebyl politicky zaměřený člověk. Jako spisovatel se zajímal o skutečné lidi, které nepopisoval podle třídy či ideologie nebo z hlediska co znamenají politicky. Infante není člověk, který by mohl odsoudit lidi za jejich morální nedostatky."

No, a kvůli tomu nemohl Infante sypatisovat s marxistickým obrazem světa:

"Myslím, že když došlo k revoluci Infante ani na moment nemohl přijmout tvrzení, že lidé v nové Kubě jsou jiní, než lidé na staré Kubě. Byl příliš inteligentní a citlivý a věděl příliš mnoho o lidech, aby mohl přijmout takové tvrzení a když si to jednou uvědomil tak myslím, že se už nemohl smířit s novým režimem."

Dalším důvodem proč knihu zakázali je že je velmi erotická a plná šťastných popisů nevěstinců, orgií a smyslných tanečnic. Ale co za ideologii zakazuje takové pokusy na Kubě? Nuž toto je úryvek z článku Fidela Castra o úloze umění na Kubě z r. 1971:

"Revolucionáři v revolučním procese musíme hodnotit kulturu a umění z hlediska jejich užitečnosti pro lid. Estetické hodnoty nemohou existovat bez uspokojení lidí a nemohou to být ty jež jsou proti člověku a jeho osvobození. Pro buržoazii můžeme cokoliv estetickou hodnotu, cokoliv co ji zabaví ty lenochy a neproduktivní parazity. Toto však nemůže být kritériem pro dělníka."

Jelikož Cabrera Infante se nikdy nemohl podříditi této meravé definici, překvapuje, že nakonec musel v 60-letech z Kubu odejít a již několik roků žije v Londýně. Nejdříve jsme se ho zeptali proč od napsání svého románu "Tři tygři v pasti" stále otevřeněji kritizuje Castrův režim?

"Zpočátku jsem příliš otevřeně nekritizoval, neboť jsem nechtěl ublížit revoluci. Ještě stále v ni trochu věřím. Ale jak se stávala čím dál více totalitní uvědomil jsem si, že jsem proti ní."

Cabrera Infante dále tvrdí, že svou knihu nenapsal proto, že chtěl kritizovat Castrův režim. Spíše naopak. Zpatli jsme se ho proč tedy úřady zakázaly jeho knihu?

"Zakázaly ho protože je velmi volný a otevřený. Otevřený v tom smyslu, že popisuje jak se lidé před revolucí bavili".

Infanteho fascinuje pozorovat jak se lidé baví, jako umělce ho zajímá radost a ne bolest. To je další důvod proč Castrův režim nemá rád jeho knihu. Myslí si Infante, že se setkal s nepřízní Castrova režimu proto, že je neangažovaný literární spisovatelem?

"Ano, to je přesně ono. Teoreticky by jsem měl horlit za revolucí. Moji rodiče jsou komunisté. Pocházím z chudé rodiny a teda na povrchu je vše v pořádku. Měl se ze mne stát velmi angažovaný spisovatel, ale místo toho ze mne udělali disidenta."

Cabrera Infante tedy vyhlašuje, že je disidentem. V čem spočívá jeho konflikt s nynějším režimem na Kubě?

"Velmi jednoduché. Je to konflikt liberála s totalitním režimem. A pokud liberál myslím přesně to co se myslí všude na světě. Člověka, který věří ve svobodu. Svobodu projevu, shromažďování, pohyb. Všechno věty, které totalitní režim nevíta. Být liberálem za totalitního režimu může být nebezpečné. Buď zůstaneš doma a zavřeou tě a mnohé lidi za to vězní na Kubě a nebo odejdeš do ciziny jako já."

Zdá se, že Infanteův konflikt s Castrovým režimem není politickým konfliktem v tom smyslu, že se nestaví vehementně proti komunismu jako ideologii. Je to spíš osobní konflikt. V tom jsou samozřejmě zahrnuté všechny politické otázky, ale Infante se o nich nerad zmiňuje. Není moralizátorem jako ruští spisovatelé Solženicyn či Maximov. Dává přednost názoru na svět v literárních pojmech. Ovšem nyní to pro něj představuje osobitý problém, neboť pocituje, že musí Castrovu Kubu odsoudit.

"Když jsem se stal disidentem tak jsem se zpočátku snažil, abych pro to našel literární vyjádření. Nechtěl jsem být antisocialistickým spisovatelem, pšíc formou, která by byla opakem socialistického realismu. Mojí hlavní starost byla jak v románě nalézt formu vyjádření ~~mého~~ opozice uměleckou formou. Způsobem, který by mne uspokojil jako umělce. Teď právě píši knihu o současné Kubě. Je to kniha v které hovořím pravdu o Castrovém režimu. Ale není tak dobrá po umělecké stránce jako "Tři tygři v pasti". Toto mi dělá starosti a snad se zdá že si musím vybrat zda chci povědět pravdu neuměleckým způsobem a nebo ji neříci vůbec."

Ale či není spisovatelovou morální povinností odhalovat nespravedlnost a utlačování?

"Ne, myslím, že toto nejsou morální povinnosti spisovatele. To patří spíš novinářům. Spisovatel má morální povinnost vůči samotnému psaní a myslím, že to co je skutečně hodnotné v uměleckém smyslu bude též hodnotné v morálním smyslu."

Jinými slovy - úcta k hodnotám umění zahrnuje i úctu k lidskosti všeobecně. BBC.

N Ď R odsuzuje uprchlíky.

V Bonnu a také v zástoupení Spolkové republiky ve východním Berlíně se marně snaží uhádnout proč se právě teď skoro každý den objevují ve východoněmeckém tisku zprávy o odsouzení občanů ze západního Berlína a Spolkové republiky za pomáhání občanům NDR k útěku. Od 11. července tedy za necelé tři týdny bylo odsouzeno 29 osob za údajný obchod s lidmi k odnětí svobody od 42 měsíců až do 15 let. Během posledních 9 měsíců bylo celkem odsouzeno 70 občanů Spolkové republiky a západního Berlína 542 letům vězení.

Za tímto hromaděním rozsudků se skrývá metoda i taktika. Občanům NDR se má dokázat marnost pokusu o útěk. Zároveň lze poukázat na porušování transitzní dohody. Teď je téměř jisté, že vládcí ve východním Německu chtějí ospravedlnit bezpráví novým bezprávím. Ať jsou při tom jejich plány jakékoliv, nejvíc riskují, že sklidí výsměch, když mluví o obchodu s lidmi, neboť se právě pomáhá lidem

S o v ě t i z a n l č u j í N i x o n o v u a f ě r u .

Sovětský tisk se po první zmiňuje o možnosti, že bude prezident Nixon zbaven svého úřadu. Deník "Frankfurter Allgemeine Zeitung" k tomu ve svém komentáři konstatuje:

Pro sovětskou veřejnost by bylo sesazení amerického prezidenta nepochopitelné, nedovedou si představit, že je možné sesazení amerického prezidenta kvůli Ústavě. Jsou totiž ve vlastní zemi zvyklí, že většina práv a povinností předvídaných ústavou stojí jen na papíře. Proto by se nikdo nedivil, kdyby sovětské občany kladli vinu za sesazení Nixona z úřadu prezidentu americkým bankéřem, kteří jsou jak sovětský tisk stále hlásá zarytými stoupenci studené války. Americká diplomacie se v poslední době snažila v Moskvě vysvětlit a aby u Sovětů především rozptýlila různé zahraničně-politické obavy. Sovětskému obyvatelstvu zůstane však událost v americkém kongresu nepochopitelná.

Vysílání stanice Deutsche Welle.

6,30 - 7,00 na vlnách 49, 41 metrů na frekvencích 7130,7010 KHz
12,00 - 12,50 v pásmech 49, 41 metrů na frekvencích 7130,6065,7145 KHz
19,45 - 20,30 v pásmech 25, 31 metrů na frekvencích 11.865,9650 KHz
22,00 - 22,45 v pásmech 31, 41 metrů na frekvencích 9.650,7285 KHz

Bez komentáře.

Před 21 lety vyšla v časopise "Praha Moskva" č. 8/1953 stať "Z historie Volžsko-donského průplavu V.I.Lenina" od I.G.Leonova a I.V.Narzišova. Z tohoto článku vyjímáme:

Po XVIII. sjezdu se začal zabývat otázkou budování Volžsko-donského průplavu osobně J.V.Stalin. Jednotlivé části projektu byly nejednou na jeho návrh přepracovány.

Volžsko-donský průplav začal být budován před Velkou vlasteneckou válkou. Válka přerušila stavbu, avšak podle směrnic J.V.Stalina se na projektování této mohutné stavby pracovalo i v době krvavých bojů za nezávislost naší vlasti.

Roku 1944 navrhl soudruh Stalin, aby byl projekt rozšířen a aby byla projednána možnost zavlažení půdy na středním a dolním Donu a Manyči.

Přišel rok 1946 a s ním poválečná stalinská pětiletka obnovy a výstavby národního hospodářství. Znovu byl projednán a rozšířen projekt budování Volžsko-donského průplavu, avšak již v jiném měřítku. Na návrh J.V.Stalina plán předpokládal zavlažení a zavodnění obrovských ploch vysušené půdy Stalingradské a Rostovské oblasti.

Takový úkol, jako je vybudování Volžsko-donského průplavu, mohl být vytyčen jen na základě socialistické industrializace. Splnění předválečných stalinských pětiletok a poválečného plánu obnovy a výstavby národního hospodářství umožnily vytvořit tuto základnu, zabezpečit nepřetržitý technický pokrok, daleko překonávající technickou úroveň kapitalistických zemí.

Volžsko-donský průplav svým hospodářským významem, vyzrálou technikou a tempem stavebních prací je na prvním místě mezi všemi hydrotechnickými stavbami světa.

Vybudování Volžsko-donského průplavu, stejně jako stavba dalších velkých staveb stalinské epochy na Volze, na Dněpru a na Amu-Darji znovu svědčí o přednostech socialistické soustavy oproti kapitalistické.